

Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR

Materiál na rokovanie HSR SR
Dňa 19. mája 2020

č. 1)

Stanovisko k ekonomickým opatreniam spojeným s krízou

Všeobecne

S cieľom zmierniť negatívne dopady na ekonomiku spôsobené pandémiou koronavírusu boli v skrátanom legislatívnom procese prijaté viaceré zákony a opatrenia v niekoľkých oblastiach. Cieľom prijatých opatrení je udržanie zamestnanosti a životaschopnosti firiem. Dňa 27. marca 2020 nadobudol účinnosť zákon č. 63/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorý ustanovuje v prípadoch karanténneho opatrenia a izolácie nariadeného/nariadenej v súvislosti so šírením ochorenia Covid-19 vznik nároku zamestnanca na nemocenské vyplácané Sociálnou poisťovňou už od 1. dňa dočasnej pracovnej neschopnosti (DPN). Zároveň ustanovuje, že v čase krízovej situácie súvisiacej s Covid – 19 v prípadoch, v ktorých je poistencovi nariadená karanténa alebo izolácia je výška nemocenského 55% denného vymeriavacieho základu už od prvého dňa DPN. Vo vzťahu k ošetrovnému v prípade karantény alebo domácej izolácie sa predĺžilo obdobie vyplácania dávky ošetrovného v prípade starostlivosti o dieťa do 11 rokov veku alebo do dovŕšenia 18 rokov veku, ak ide o dieťa s dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom, a to na celé obdobie karantény a izolácie ako aj na celú dobu uzatvorenia zariadenia (školského, predškolského, zariadenia sociálnych služieb) na základe rozhodnutia príslušného orgánu.

Súčasťou uvedeného zákona bola aj novela zákona o službách zamestnanosti, ktorej cieľom bola podpora odstránenia dopadov tejto krízovej situácie na zamestnanosť a trh práce rozšírením okruhu aktívnych opatrení na trh práce o projekty na podporu udržania pracovných miest a na podporu udržania zamestnancov v zamestnaní v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočnej situácie a v bezprostrednom období po ich skončení. Prostredníctvom tohto nástroja sa majú realizovať projekty na kompenzáciu zamestnávateľov, resp. SZČO, ktorí udržia pracovné miesta aj napriek povinnosti prerušenia alebo obmedzenia svojej prevádzkovej činnosti na základe uznesenia Ústredného krízového štábu, resp. tak museli urobiť v dôsledku ochrany zdravia svojich zamestnancov, poklesu zákaziek alebo výpadku subdodávateľov. Príspevok mal byť nárokovateľný za podmienok, ktoré následne schválila vláda.

V rámci programu prvej pomoci a ďalších opatrení:

- vláda dňa 31. marca 2020 schválila prvú pomoc zamestnancom, podnikateľom a živnostníkom pri znižovaní dopadov koronavírusu,
- od 6. apríla 2020 o príspevky na mzdy zamestnancov mohli žiadať zamestnávatelia, ktorí museli povinne zatvoriť prevádzky (opatrenie č. 1),
- od 8. apríla 2020 o pomoc už môžu žiadať aj SZČO (opatrenie č. 2),
- dňa 14. apríla 2020 vláda schválila rozšírenie sociálnej pomoci o ďalšie dve opatrenia – pre veľkých zamestnávateľov (opatrenie č. 3) a pre SZČO, ktoré neplatia odvody na nemocenské a dôchodkové poistenie, jednoosobové s.r.o. (opatrenie č. 4),
- dňa 17. apríla 2020 ministerstvo práce spustilo "kurzarbeit" (opatrenie č. 3),
- dňa 23. apríla 2020 ministerstvo práce spustilo pomoc pre SZČO, ktorým nevznikla povinnosť platiť odvody na nemocenské a dôchodkové poistenie, aj jednoosobové s.r.o. (opatrenie č. 4),
- dňa 30. apríla 2020 ministerstvo rozšírilo pomoc občanom o SOS dotáciu (opatrenie č. 5).

Stanovisko AZZZ SR

Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky (AZZZ SR) od vypuknutia pandémie COVID-19 upozorňovala na nevyhnutnosť rýchleho prijatia opatrení na pomoc zamestnávateľom a podnikateľom,

ktoré smerujú k stlmeniu ekonomických dopadov koronavírusu. Od začiatku sa aktívne podieľame na pripomienkovaní predložených návrhov ako aj mnohé sami navrhujeme. Snažíme sa o presadenie a podporu tých návrhov, ktoré majú za cieľ predovšetkým udržať zamestnanosť ako aj životaschopnosť firiem. Naším spoločným cieľom by malo byť zachovanie zamestnanosti v maximálnej možnej miere, o to viac, že hrozba masívneho prepúšťania zamestnancov ešte nikdy nebola taká vysoká a reálna.

Aj keď na jednej strane oceňujeme proaktívny prístup zo strany vlády a snahu pomôcť zamestnávateľom a podnikateľom v tejto bezprecedentnej situácii, sme veľmi znepokojení vývojom súčasnej situácie. Opakovane zdôrazňujeme potrebu urýchleného konania a reálnej pomoci všetkým zamestnávateľom, bohužiaľ sa tak stále nedeje. Sme presvedčení, že ak nedôjde zo strany vlády k okamžitej reakcii, dopad na ekonomiku Slovenska ako aj na zamestnanosť bude katastrofálny.

Uvedomujeme si, že vláda pri príprave opatrení bola vo svojich funkciách len pár dní a nie je to jednoduchá úloha. Opatrenia vlády aj keď sú myslené s dobrým úmyslom, žiaľ nie sú ani zďaleka dostatočné. Doterajšia pomoc zo strany štátu je zároveň aj príliš pomalá. Rozumieme, že vláda chcela zaviesť opatrenia čo najadresnejšie, potvrdzuje sa však, že sa rôznymi selekciami systém podpory ešte viac komplikuje. Je dôležité venovať sa popri ekonomickej pomoci aj zjednodušovaniu celého procesu podpory z hľadiska administratívy. Čím je systém podpory komplikovanejší, tým viac treba úradníkov na posudzovanie a vybavovanie žiadostí, tým viac otázok sa vynára aj na strane zamestnávateľov, čo firmám/živnostníkom odďaľuje pomoc. V tejto chvíli je dôležité pokračovať v urgentom prijímaní ďalších opatrení, aby prepúšťanie, ktoré doteraz hrozilo, sa len neodsunulo na ďalší mesiac. Doteraz prijaté opatrenia nezabezpečujú dostatočnú flexibilitu pre niektorých malých, či veľkých hráčov na našom pracovnom trhu. De facto nevieme ako rýchlo sa ekonomika zotaví (nielen na Slovensku) a neistota trhov a dopytu po výrobkoch (vyrábaných na Slovensku) nevieme dokedy bude pretrvávať. Zotavenie nemusí byť výrazné a v tom prípade zamestnávatelia budú musieť prepustiť časť svojej pracovnej sily, čo bude mať výrazný negatívny dopad na zamestnanosť. K tomu musíme počítať aj s tým, že okolité krajiny vytvorili opatrenia, ktoré flexibilnejšie zareagujú na neistotu trhov. Je potreba podporiť odvetvia, ktoré majú perspektívu a budú generovať (aj generovali doteraz) príjmy do štátneho rozpočtu. Vieme, že malí a strední podnikatelia sú dôležitou časťou našej ekonomiky, ale nemôžeme zabudnúť na veľkých hráčov, ktorí takisto musia absorbovať obrovské výpadky. V neistom období musí byť pracovný trh flexibilnejší, inak stráca konkurencieschopnosť. Mnohé, predovšetkým menšie podniky, príp. živnostníci majú momentálne minimálne, v horšom prípade žiadne tržby. Zároveň nemajú dostatočnú finančnú rezervu, aby dokázali pokryť svoje záväzky – ako napr. účty za nájom, úvery, platby dodávateľom, výplaty zamestnancom atď. Ak aj určitú rezervu majú, stačiť im bude len na pár týždňov. Veľmi rýchlo to bude pre mnohé firmy zásadný existenčný problém. Po vzore iných európskych krajín by sme preto v tomto smere uvítali čo najrazantnejšiu podporu, aby sa zabránilo kolapsu podnikateľského sektora. Opatrenia by sa mali čím skôr implementovať do praxe, nakoľko flexibilita a reakčný čas je v týchto časoch veľmi kľúčový.

Ako sme už uviedli, systém pomoci je príliš komplikovaný. Na stránke pomahameludom.sk sú síce k dispozícii informácie k pomoci a postup pri podávaní žiadosti, schémy pomoci sa však viackrát museli zmeniť s výsledkom, že pomoc nie je jednoduchá, rýchla a ani veľká. Zamestnávatelia a SZČO sa vo výzvach dodnes nedokážu dobre zorientovať. Nevedia to podstatné, ktoré opatrenie je určené pre nich. Musia porovnať všetky opatrenia a posudzovať, na čo spĺňajú podmienky. Tie sú totiž nastavené pri každom opatrení inak, pričom je potrebné spĺňať viaceré podmienok. Zložitosť schém pomoci je zásadným problémom. Tá zvyšuje aj náročnosť administratívneho spracovania zo strany úradov práce a posun termínov pre prekladanie žiadostí za jednotlivé mesiace.

Z publikovaných informácií vyplýva, že od 6. apríla zaevidovali úrady práce 75 901 žiadostí o príspevky za marec. Z nich úrady spracovali 52 989 dohôd o poskytnutí príspevku na mzdy. Na účty žiadateľom odišlo 35 418 odoslaných platieb. Úrady práce vyplatili 23,78 miliónov eur. To je oproti sľubovanej miliarde mesačne naozaj výrazne málo. V porovnaní s ostatnými európskymi krajinami ide o najpomalšiu, najslabšiu a najkomplikovanejšiu pomoc v rámci všetkých okolitých krajín. Je zrejmé, že pomoc by mala byť plošnejšia a administratívne podstatne jednoduchšia.

Ďalším problémom je, že sa stále nevyriešilo nájomné, pričom dlh na nájme tvorí významnú nákladovú položku pre podnikateľov. Zatiaľ bolo prijaté riešenie, podľa ktorého pre omeškané platby nájomného prenajímateľ nemôže dať do konca tohto roka výpoveď zo zmluvy o nájme. To však nerieši zvyšujúce sa dlhy prevádzok.

Problémom je aj výška pomoci, ktorá je pre väčšinu žiadateľov nepostačujúca. Iné krajiny okrem dotácií na mzdy ich zamestnancov poskytli podľa medializovaných informácií hneď pri nástupe krízy pre živnostníkov a malé podniky priame dotácie. A plánujú poskytovať ďalšie.

Ako sme uviedli už vyššie, AZZZ SR sa snaží od vypuknutia pandémie podieľať na pripomienkovaní predložených návrhov ako aj mnohé sama navrhovať. Naše návrhy a pripomienky opakovane adresujeme príslušným ministerstvám s tým, že sme pripravení kedykoľvek podrobne a odborne argumentovať a zdôvodniť ich opodstatnenosť. Aktuálne považujeme za prioritné:

- Považujeme za nevyhnutné, aby na Slovensku fungoval kvalitný sociálny dialóg, ktorý by mal byť na národnej úrovni zastrešený tripartitou. Udržanie sociálneho zmiernu by malo byť cieľom každej vlády a sme presvedčení, že práve v tejto zložitej dobe je veľmi dôležité realizovať zodpovednú a vyváženú politiku vo vzťahu k zamestnancom a zamestnávateľom. Navyše sme presvedčení, že prerokovanie potrebných legislatívnych návrhov na pôde tripartity by odstránilo mnohé nedostatky narýchlo prijímaných návrhov.
- Zjednodušiť systém pomoci, je príliš zložitý a žiadosti o pomoc sú komplikované a administratívne náročné, viazané na splnenie ďalších podmienok, čo v praxi spôsobuje problémy vedúce k tomu, že reálnej pomoci sa doteraz dostalo minimálnemu počtu subjektov.
- Zabezpečiť, aby kompenzácia osobných nákladov zamestnávateľov platila celoplošne, pre všetkých rovnako.
- Vyriešiť okamžite nájmy, ktoré podniky ako aj živnostníkov postupne likvidujú. Podporujeme návrh Ministerstva hospodárstva SR vyriešiť podporu úhrady nájmov v pomere 40:40:20, nakoľko by to odbremenilo mnohých podnikateľov.
- Bezodkladne začať s uvoľňovaním reštrikcií, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie kontinuity práce a prežitie ekonomiky. Slovensko je jednou z najbezpečnejších krajín, ktorej sa darí držať počet nakazených na minimálnych číslach, preto si myslíme, že je už vhodný priestor na uvoľňovanie opatrení.
- Urýchlene zaviesť účinné opatrenia na zlepšenie cash-flow podnikateľských subjektov.
- Sflexibilniť pracovno-právne vzťahy. Súčasné znenie Zákonníka práce je platné od roku 2001, avšak jeho filozofické nastavenie je postavené na nevyváženom a neflexibilnom vzťahu medzi zamestnávateľom a zamestnancom typickom pre plánovanú ekonomiku. Zákonník práce nereflektuje dynamické zmeny v spoločnosti 21. storočia a nedostatočne pripravuje Slovensko na výzvy priemyslu 4.0.
- Účinne riešiť aktuálne problémy zamestnávateľov sieťových odvetví.
- Okamžite realizovať účinnú a adresnú pomoc priemyslu.
- Účinne riešiť aktuálne problémy a adresnú pomoc poľnohospodárstvu a potravinárstvu.
- Okamžite realizovať účinnú a adresnú pomoc zdravotníctvu.
- Okamžite riešiť akútne problémy sektoru dopravy.

Zdravotníctvo

Ako kritické vnímame v súčasnosti tieto body v sektore:

- **Financovanie sektora:** Napriek núdzovému stavu a plnej pripravenosti zdravotníckych zariadení a personálu nie je garantovaná paušálna platba, ktorá by kryla aspoň nevyhnutné náklady, vrátane mzdových nákladov. Týka sa to najmä ambulancií, polikliník, dopravnej zdravotnej služby, rehabilitácií, pracovísk jednodňovej chirurgie, psychiatrických nemocníc, liečební dlhodobu chorých a ďalších tzv. non DRG zariadení. Inými slovami to znamená, že pri rovnakých mzdových nákladoch, možno o niečo znížených nákladoch na materiál a lieky, ale podstatne zvýšených na dezinfekciu a ochranné pomôcky sú poskytovatelia vyššie aj pri plnej pohotovosti platení len do úrovne toho čo vykážu. Čo je o 20-60% menej (dáta sú samozrejme dostupné). Mzdový náklad v zdravotníctve predstavuje 60-80% celkového objemu. Výpadok ekonomiky, ekonomicky aktívnych ľudí, odvodov priamo zasahuje aj financovanie zdravotníctva cestou zdravotných poisťovní. A následne takto priamo aj financovanie zdravotníctva, ktoré pri neschopnosti sanovať poskytovateľov zdravotnej starostlivosti priamo ohrozuje schopnosť plniť ich základnú funkciu.
- **Financovanie nemocníc:** garancia na úrovni 100% 2019 p. ministrom je zatiaľ len ústna, ale korektná v zmysle snahy. Napriek tomu nemôžeme súhlasiť jednak z dôvodov uvedených vyššie, ale aj preto že platby 2019 vôbec nezohľadňujú legislatívny mzdový náklad, ktorý predstavuje medziročný nárast len pre ANS nemocnice (75) 56 mil. € verifikovaný MZ SR.
- **Uvoľňovanie plánovaných výkonov:** začína byť zrejme, že odkladanie niektorých typov výkonov zhoršuje zdravotný stav obyvateľov a niektoré potencionálne odkladné výkony sa stávajú akútne s ťažším priebehom (perforované žlčníky, bolesti pri artrózach bedrových kĺbov apod.)

Príklady:

- Stomatológia – 2 mesiace bez preventívnych prehliadok a len akútnych výkonov navyše bez vrtania sa musí zákonite prejavíť
- Oftalmológia – podávanie rastových faktorov nebolo zaradené medzi akútne výkony a určite budú pacienti, ktorí na to doplatia
- Psychiatra – tu asi rezonuje najviac vysoké riziko zhoršenia stavu mnohých pacientov – dôvody sú 2: obavy z dôvodu masívnej mediálnej prezentácie COVID ako aj obmedzenie návštevy lekárov z dôvodu strachu z infekcie v zdravotníckom zariadení
- Onkologický pacienti – napriek tomu, že bolo opakovane povedané, že toto je neodkladná ZS, tak realita bude určite iná a už len fakt, že boli pozastavené skríningové vyšetrenia bude mať dopad a rovnako aj títo ľudia zredukovali návštevy lekárov a v mnohých prípadoch to bude mať dôsledky
- FBLR – obmedzenie jej dostupnosti sa musí prejavíť na pacientov po cievnych mozgových príhodách (CMP) (2 mesiace po CMP bez rehabilitácie môžu znamenať, že sa prešvihne čas kedy sa s pacientom dá niečo robiť).
- Koľko chronických diabetikov a hypertonikov bude mať zhoršený stav sa ukáže, keď začnú chodiť na kontroly (ale môže ich byť veľa)
- V ČR sme zachytili vyjadrenia chirurgov, že toľko perforovaných apendixov ako vidia teraz nemali za celú kariéru – dôvod je, že ľudia boli opakovane vyzývaní, aby „zbytočne“ nechodili k lekárovi

Sieťové odvetvia

- **považujeme za nevyhnutné riešiť aktuálne problémy zamestnávateľov sieťových odvetví v čase pandémie**

Väčšina infraštruktúry sieťových odvetví patrí do krízovej infraštruktúry štátu. To znamená, že sa jedná o strategickú infraštruktúru, ktorej funkčnosť musí byť zabezpečená aj počas mimoriadnej situácie, či núdzového stavu. Do krízovej infraštruktúry patrí odvetvie energetiky, plynárenstva, teplárenstva a vodárenstva.

Energetika/elektrická energia:

- Vzhľadom na mimoriadnu situáciu distribučné spoločnosti podnikli doteraz všetky potrebné kroky, aby v maximálnej miere zabezpečili ich kľúčovú úlohu v súčasnosti, t.j. plynulú a stabilnú dodávku elektrickej energie svojim odberateľom.
- Nie je pravda, že energetické podniky, nepociťujú dopady súčasnej situácie. Každý subjekt v energetickom reťazci ich pociťuje. Bohužiaľ aj subjekty kritickej infraštruktúry, ako sú distribučné spoločnosti, zaznamenávajú výpadok výnosov z dôvodu nižšej spotreby elektrickej energie. Na rozdiel od iných spoločností však musia fungovať za každých okolností, preto optimalizácia nákladov napríklad na zamestnancov je len veľmi ťažko realizovateľná, resp. by mohlo dôjsť k ohrozeniu bezpečného a spoľahlivého prevádzkovania kritickej infraštruktúry.
- Za danej situácie sú preto subjekty kritickej infraštruktúry veľmi prekvapené a je pre nich ťažko pochopiteľné, prečo podľa viacerých iniciatív a návrhov opatrení, ktoré majú za cieľ zmierniť dopady súčasnej situácie, má byť práve energetika, vrátane kritickej infraštruktúry, tým odvetvím hospodárstva, ktoré má „sanovať“ ostatné subjekty, či už hospodársky alebo cashovo. Je to o to ťažšie pochopiteľné, keď práve energetická infraštruktúra, podobne ako zdravotníctvo, zásobovanie (potravinárstvo a logistika) a silové zložky štátu sú tie piliere, ktoré aj v takomto mimoriadnom stave musia fungovať za každých okolností.
- Prioritou v oblasti infraštruktúry je nastavenie predikovateľného a transparentného regulačného obdobia od 1.1.2022, ktoré by odrážalo ako fixný charakter nákladov prevádzkovateľov infraštruktúry (s výnimkou nákladov na technické straty), tak aj budovanie a údržbu infraštruktúry v závislosti od kapacitných požiadaviek užívateľov infraštruktúry (nie ich skutočnej spotreby). Zároveň je potrebné aktualizovať alebo nanovo nastaviť parametre, ktoré vstupujú do procesu stanovovania regulovaných cien.
- Okrem toho je navyše potrebné vysporiadať sa so záväzkom systému/štátu voči prevádzkovateľom distribučných sústav (infraštruktúry) za roky 2018 a 2019, kedy im vznikol deficit z podpory výrobcov elektriny s právom na podporu kvôli faktu, že koncové ceny elektriny neodrážali skutočné náklady na podporu výrobcov elektriny s právom na podporu.
- V oblasti dodávky elektrickej energie energetický trh určite privíta uvoľnenie regulácie dodávky tak, ako si vláda SR predsavzala vo svojom programovom vyhlásení.

Plynárenstvo:

- Štátne obmedzenia nastali v čase, až keď sa končila vykurovacia sezóna a potreba plynu je preto výrazne menšia.
- Energetické spoločnosti pociťujú výpadky objemov najmä u technologických odberateľov, čo so sebou prináša nižšie objemy tržieb
- Programové vyhlásenie vlády prináša do budúcnosti viaceré opatrenia, najmä je to deregulácia koncovkej ceny pre dodávateľov energii.
- Pomerne diskutabilný je v tejto situácii zámer podporovať čo najviac obnoviteľné zdroje, ktoré zo svojej povahy vyrábajú veľmi drahú energiu. Vzhľadom na potrebu utlmiť nárast nákladov a rast ceny energie pre koncových spotrebiteľov sa javí vhodne použiť plyn ako náhradu za uhlie, čím sa dosiahne výrazné zníženie emisií a vyčkáť, kým technológie obnoviteľných zdrojov zlacnejú a nebudú potrebovať také vysoké dotácie, ktoré platia domácnosti a firmy na celom Slovensku. Záväzok EÚ na bezuhlíkové hospodárstvo hovorí až o roku 2050. Teraz je dôležité udržať náklady na uzde, a to sa dá dosiahnuť práve plynom.

Vodárenstvo:

- Súčasná regulačná politika na roky 2017-2021 sa sústreďovala hlavne na vytvorenie vhodných ekonomických podmienok v oblasti dodávok a cien elektriny a plynu, považujeme za vhodné sa v ďalšom regulačnom období sústreďovať na vodu.
- Cenotvorba v oblasti zásobovania vodou a odvádzania a čistenia odpadových vôd je dlhodobo podhodnotená. Jedným z východísk regulačnej politiky v nasledujúcom regulačnom období by malo byť zrovnoprávenie podmienok vo vodnom hospodárstve s inými regulovanými odvetviami..
- Ďalším problémom vo vodárenstve je akútna potreba obnovy sietí verejných vodovodov. Súčasná regulačná politika neposkytuje dostatočný priestor na financovanie plánovanej obnovy tejto infraštruktúry.
- Cieľom prevádzkovateľov verejných vodovodov je trvalo udržateľný rozvoj sektora a nie plákanie havárií, ktoré sa objavujú čoraz častejšie na našich sieťach. Pri vodovodných radoch starých 60-80 rokov je situácia naozaj alarmujúca. Pokiaľ sa pohľad regulátora rýchle nezmení, nastanú vážne problémy s dodávkou vody vo viacerých lokalitách Slovenska.

Poľnohospodárstvo a potravinárstvo

- Aktívne fungovanie Krízového štábu pri MPRV SR a prenos/realizácia požiadaviek agropotravinárskeho sektora na Ústredný krízový štáb,
- Cezhraničný pohyb osôb a techniky (z dôvodu zabezpečenia blížiacich sa poľnohospodárskych sezónnych prác, pri ktorých dochádza k vzájomnému poskytovaniu služieb medzi poľnohospodárskymi podnikmi v rámci okolitých krajín vyžadujúcemu si cezhraničný presun poľnohospodárskej techniky a poľnohospodárskych pracovníkov najmä za účelom sejby a žatvy, je nutné rozšíriť výnimku podľa bodu 4 opatrenia pre osoby obsluhujúce poľnohospodárske stroje a zariadenia, ako napríklad samostatné rezačky, obilné kombajny či špeciálne stroje na zber poľnohospodárskych plodín. K uvedenému presunu poľnohospodárskej techniky a pracovníkov dochádza nielen zo strany zahraničných subjektov na územie Slovenskej republiky, ale aj zo strany našich poľnohospodárskych podnikov na územie okolitých krajín. Preto je dôležité udeliť výnimku tak pre cudzích ako aj slovenských pracovníkov.
- Otváranie ekonomiky – dôraz na HORECA segment,
- Štátne hmotné rezervy – nákup sušeného mlieka, hovädzieho, bravčového, kozieho a ovčieho mäsa o.i. za účelom stabilizácie cenovej volatility (prepadu cien na trhu).

Cestovný ruch

- Zapojiť sa aktívne do procesov koordinácie reštrikcií a ich uvoľňovania na úrovni EÚ.
- Zapojiť sa aktívne do procesov koordinácie otvárania hraníc a bezpečných koridorov do dovolenkových destinácií.
- Zverejniť dátumy plánovaného otvárania hraníc a umožniť tak CK plánovať procesy, návrat do organizácie procesov v cestovnom ruchu nie je možný zo dňa na deň. Takáto správa je potrebná aj pre klientov a obyvateľov, ktorí uvažujú o vycestovaní.
- Nahradíť štátnu karanténu domácou s možnosťou kontroly (podobne ako pri PN).
- Postupne otvárať hranice napríklad na základe dvojstranných dohôd medzi tradične blízkymi susediacimi krajinami, kde je C19 pod kontrolou (napr. CZ - SK , AT – SK, PL – SK).
- Zaviesť štátny príspevok pre občanov pre rekreačný pobyt na Slovensku alebo prevzatie platobnej povinnosti od zamestnávateľov.

Priemysel

- Považujeme za absolútne nevyhnutné realizovať účinnú a adresnú pomoc priemyslu. Napríklad pri sklárskom priemysle prípadné prerušenie výroby, v krajnom prípade až odstavenie, by znamenalo fatálne škody až zánik odvetvia ako takého, a to predovšetkým zo špecifických technologických dôvodov tavenia skla. Z technologického a bezpečnostného hľadiska je možné iba riadené a postupné odstavovanie taviaceho agregátu, ktorý by musel byť následne generálne rekonštruovaný, pričom náklady takejto rekonštrukcie predstavujú niekoľko desiatok miliónov EUR. Podobné problémy sú aj v ďalších odvetviach priemyslu.

Doprava

- Doprava patrí v Slovenskej republike medzi kľúčové sektory národného hospodárstva. Na zmiernenie ekonomických následkov krízy spojenej s COVID-19 boli z našej členskej základni navrhnuté viaceré legislatívne aj iné opatrenia, ich odôvodnené konkrétne návrhy vrátane paragrafových znení sme zaslali na Ministerstvo hospodárstva SR ako aj na Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky.

Záver

AZZZ SR oceňuje proaktívny prístup zo strany vlády a snahu pomôcť zamestnávateľom a podnikateľom v tejto bezprecedentnej situácii, doterajšiu pomoc však považujeme za nedostatočnú, komplikovanú a administratívne náročnú a veľmi pomalú. Považujeme za nevyhnutné výrazne zrýchliť, administratívne zjednodušiť a navýšiť celý systém podpory, ako aj realizovať ďalšie potrebné opatrenia.